
	Procedura e Rregullave të Tregut për Garancionin Financiar	PR-MO-009
	<i>vers. 1.0</i>	<i>Faqe 1 nga 17</i>
<i>Departamenti: Operatori i Tregut</i>		

**Operatori i Sistemit të
Transmisionit dhe Tregut
të Kosovës
(KOSTT)**

**Procedura e Rregullave të Tregut
për Garancionin Financiar**

Shkurt 2015

	Procedura e Rregullave të Tregut për Garancionin Financiar	PR-MO-009
	<i>vers. 1.0</i>	<i>Faqe 2 nga 17</i>
<i>Departamenti: Operatori i Tregut</i>		

Kjo procedurë e **Rregullave të Tregut** (duke përfshirë edhe amendamentet e mëvonshme) është përpiluar në përputhje me paragrafin 8.1.2 të **Rregullave të Tregut** që janë përgatitur në përputhje me Nenin 24 (paragrafi 6) të Ligjit Nr. 03/L -201 për Energjinë Elektrike.

Procedura e Rregullave të Tregut për Garancionin Financiar

1 Objektivat dhe Fushëveprimi

1.1 Objektivat

1.1.1 Në përputhje me paragrafin 8.1.1 të **Rregullave të Tregut**, para se një **Palë Tregtare** të mund të dorëzoj **Nominimet Kontraktuale, Nominimet Fizike, Ofertat për Shitje dhe Ofertat për Blerje, Pala** duhet të dëshmoj që ka **Garancionin Financiar** adekuat të bërë në favor të **OT**. Kjo **Procedurë e Rregullave të Tregut** shërben për të përcaktuar se sa duhet të jetë vlera e këtij **Garancioni Financiar** dhe si mund të përcaktohet mjaftueshmëria e tij.

1.2 Fushëveprimi


1.2.1 Siç specifikohet në paragrafin 8.1.2 të **Rregullave të Tregut**, kjo **Procedurë e Rregullave të Tregut për Garancionin Financiar** do të mbuloj:

- (a) kalkulimin e vlerës së **Garancionit Financiar** që **Pala Tregtare** duhet pa tjetër ta mirëmbaj;
- (b) dëshminë që **Garancioni Financiar** është deponuar në favor të **OT**;
- (c) monitorimin e mjaftueshmërisë së **Garancionit Financiar**;
- (d) kërkesat për rritjen ose zvogëlimin e vlerës së **Garancionit Financiar** të **Palës Tregtare**; dhe
- (e) kufizimin e aktiviteteve të **Palës Tregtare** kur **Garancioni Financiar** nuk është adekuat.

1.3 Termet e përdorura në këtë Procedurë të Rregullave të Tregut

1.3.1 Termet vijuese do të përdoren në këtë **Procedurë të Rregullave të Tregut**:

- (a) **Regjistri i Garancionit Financiar** është regjistri i instrumenteve të **Garancionit Financiar** që mirëmbahet nga **OT**;

	Procedura e Rregullave të Tregut për Garancionin Financiar	PR-MO-009
	<i>vers. 1.0</i>	<i>Faqe 3 nga 17</i>
<i>Departamenti: Operatori i Tregut</i>		

- (b) **Çmimi Sigurues i Jobalancit** është çmimi i përdorur nga **OT** për kalkulimin e vlerës minimale të **Garancionit Financiar** që çdo **Palë Tregtare** duhet ta ketë.

1.3.2 Të gjitha termet tjera në bold do të kenë kuptimin e dhënë në **Rregullat e Tregut** ose në **Kodin e Matjes**, sipas rastit.

1.3.3 Të gjitha termet tjera në **bold** do të kenë të njëjtin kuptim sikurse termat e përdorura në legjislacionin në fuqi ose licenca, sipas rastit..

2 Regjistri i Garancionit Financiar Minimal

2.1 Krijimi i Regjistrit

2.1.1 Në përputhje me paragrafin 8.3.2 të **Rregullave të Tregut**, **OT** do të krijojë një regjister (**Regjistrin e Garancionit Financiar**) të instrumenteve të **Garancionit Financiar** të deponuara në përputhje me Nenin 4 të kësaj procedure.

2.1.2 **Regjistri i Garancionit Financiar** do të përfshijë detajet e plota të çdo instrumenti të **Garancionit Financiar** që aktualisht është deponuar nga një **Palë Tregtare** duke përfshirë:

- (a) për çdo **Palë Tregtare**:


- (i) vlerën minimale të **Garancionit Financiar** të kërkuar;
- (ii) Vlerën e **Garancionit Financiar** që është deponuar, i cili duhet të jetë i disponueshëm në datën e cila është 30 ditë pas **Ekzekutimit të Barazimit Përfundimtar** të ardhshëm final;

- (b) për çdo instrument të regjistruar nga ana e një **Palë Tregtare**:

- (i) identitetin e **Palës Tregtare**;
- (ii) llojin e instrumentit financiar;
- (iii) institucionin që garanton instrumentin financiar (ose në rastin e parave të gatshme, Llogarinë e Mirëbesimit në të cilin është deponuar instrumenti financiar);
- (iv) datën e skadimit të instrumentit financiar;
- (v) vlerën e deponuar. (në Euro)

2.2 Mirëmbajtja e Regjistrit

2.2.1 Së paku një here në muaj në kohën kur të jenë kryer të gjitha pagesat e borxheve ndaj **OT**, **OT** do të bëjë azhurnimin e **Regjistrit të Garancionit Financiar** me

	Procedura e Rregullave të Tregut për Garancionin Financiar	PR-MO-009
	<i>vers. 1.0</i>	<i>Faqe 4 nga 17</i>
<i>Departamenti: Operatori i Tregut</i>		

informata të reja në lidhje me instrumentet e **Garancionit Financiar** të deponuara nga ana e **Palëve Tregtare**.

2.2.2 Kur një **Palë Tregtare** beson se informatat e mbajtura në **Regjistrin e Garancionit Financiar** janë jo-korrekte, **Pala Tregtare** do ta njoftoj **OT** për këtë fakt dhe **OT** do ta shqyrtoj dhe ku është e nevojshme do të bëjë azhurnimin e **Regjistrit të Garancionit Financiar** dhe do ta njoftoj **Palën Tregtare** për ndryshimet eventuale.

2.2.3 Është e drejtë e **OT** që nga një institucion i cili ka ofruar një instrument të **Garancionit Financiar** në favor të **OT** të kërkoj vazhdimin e afatit të skadimit të instrumentit dhe kur **OT** beson që informatat në **Regjistrin e Garancionit Financiar** nuk janë korrekte të bëjë azhurnimin e **Regjistrit të Garancionit Financiar** dhe të njoftoj **Palën Tregtare** e cila ndikohet nga rrethanat e krijuara.

2.3 Qasja në Regjistër

2.3.1 Brenda një **Dite të Punës** pas kërkesës së dorëzuar nga një **Palë Tregtare**, **OT** do ta njoftoj këtë **Palë Tregtare** për të gjitha informatat e mbajtura në **Regjistrin e Garancionit Financiar** që i përkasin asaj **Pale Tregtare**.

2.3.2 Me kërkesën e një ofruesi të një instrumenti të **Garancionit Financiar**, **OT** do ti kumtoj kësaj pale detajet e mbajtura në **Regjistrin e Garancionit Financiar** në lidhje me atë instrument.


2.3.3 Me përjashtim të rasteve të specifikuar në paragrafët 2.3.1 dhe 2.3.2, **OT** do të ruaj konfidencialitetin e informatave të mbajtura në **Regjistrin e Garancionit Financiar**.

3 Kalkulimi i vlerës së Garancionit Financiar të Palës Tregtare

3.1 Llogaritja e Çmimit Sigurues të Jobalancit

3.1.1 Për muajin e parë të operimit të **Mekanizmit Balancues** sipas **Rregullave të Tregut**, **OT** do të përcaktoj koston mesatare mujore të energjisë elektrike të blerë nga ana e **Furnizuesit Publik** në tregun me shumicë në 12 muajt e kaluar dhe do të përzgjedhë çmimin mesatar mujor më të lartë si **Çmim Sigurues të Jobalancit**.

3.1.2 Në të gjithë muajt tjerë, përpos muajit të parë të operimit të **Mekanizmit Balancues** sipas **Rregullave të Tregut**, **OT** do të kalkuloj mesataren e thjeshtë të **Çmimeve të Jobalancit** të regjistruara për çdo **Periodë të Barazimit Përfundimtar** për muajin e sapo përfunduar kalendarik dhe në qoftë se çmimi është më i lartë se **Çmimi Sigurues i Jobalancit**, **OT** mund të konsultohet me **Rregullatorin** për atë se a duhet ky çmim i kalkuluar të zëvendësoj **Çmimin Sigurues të Jobalancit** aktual.

	Procedura e Rregullave të Tregut për Garancionin Financiar	PR-MO-009
	<i>vers. 1.0</i>	<i>Faqe 5 nga 17</i>
<i>Departamenti: Operatori i Tregut</i>		

3.1.3 Në qoftë se pas konsultimeve të referuara në paragrafin 3.1.2, **Rregullatori** e njofton **OT** që çmimi më i lartë duhet ta zëvendësoj **Çmimin Sigurues të Jobalancit** ekzistues, atëherë **OT** do të bëjë ri-kalkulimin e vlerës minimale të **Garancionit Financiar** që kërkohet nga çdo **Palë Tregtare** dhe do ti njoftoj ato që vlera minimale e ri-kalkuluar e **Garancionit Financiar** do të aplikohet nga **Perioda e Barazimit Përfundimtar** e parë të muajit kalendarik që fillon [3] muaj pasi që **OT** ti ketë njoftuar ata për ndryshimin.

3.1.4 Pavarësisht nga ndryshimet në vlerën minimale të **Garancionit Financiar** parashikuar në paragrafin 3.1.3, çdo Tetor ne kushtet kur **Mekanizmi Balancues** ka qenë në operim së paku për 12 muaj, **OT** do të përcaktoj **Çmimin Sigurues të Jobalancit**, çmim i cili duhet të aplikohet nga **Perioda** e parë e **Barazimit Përfundimtar** në Janar të vitit të ardhshëm, dhe do të përdorë këtë çmim për ri-kalkulimin e vlerës minimale të **Garancionit Financiar** për çdo **Palë Tregtare** dhe do të njoftoj çdo **Palë Tregtare** për nivelin minimal të **Garancionit Financiar** të kërkuar nga Janari i ardhshëm.


3.1.5 **OT** do të publikoj në faqen elektronike të tij:

- (a) **Çmimin Sigurues të Jobalancit** aktual; dhe
- (b) Çdo **Çmim Sigurues të Jobalancit** të reviduar që duhet të aplikohet në të ardhmen dhe data nga e cila do të aplikohet ky çmim.

3.2 **Përqindja minimale e jobalanceve negative dhe korigjimi i Tregtarit në përqindje**

3.2.1 **OT** do të konsultohet me **Rregullatorin** në lidhje me përqindjen minimale të jobalanceve negative të energjisë (*Jobalanceve-negative%*) që duhet të merret parasysh gjatë kalkulimit të arsyeshëm të nivelit minimal të **Garancionit Financiar** për çdo **Palë Tregtare** por nuk do të lejoj që kjo vlerë të bie nën [2.5%]. **OT** dhe **Rregullatori** janë të autorizuar të vlerësojnë mundësinë që një **Palë Tregtare** mund të jetë në jobalanc negativ në të ardhmen përfshirë këtu edhe palët historiku i jobalanceve të cilave tregon se nuk kanë qenë ndonjëherë në të kaluarën në jobalanc negativ; prandaj, përqindja minimale e jobalanceve mund të përcaktohet për të garantuar që çdo **Palë Tregtare** gjithmonë e mbanë një vlerë të **Garancionit Financiar**.

3.2.2 **OT** do të konsultohet me **Rregullatorin** në lidhje me mundësinë që një **Palë Tregtare** me **Funksion Pjesëmarrës** si **Furnizuesi me Shumicë** ka më shumë gjasa të jetë në jobalanc negativ se sa një **Furnizues** i zakonshëm dhe prandaj do ti caktoj një tregtari korigjimin në përqindje (*Korigjimi për Tregtarin në %*). Për evitimin e dyshimeve, një **Furnizues me Shumicë** që vepron si palë homologe në Bursë të Energjisë do ti caktohet *Korigjimi për Tregtarin në %* sa më afër 0% për të reflektuar gjasën shumë të vogël që Bursa e Energjisë të jetë në jobalanc që do të shkaktonte që vlera minimale e **Garancionit Financiar** që duhet të ofrohet do të jetë afër zeros por të tjerët **Furnizuesit me Shumicë** mund të kërkojnë që

	Procedura e Rregullave të Tregut për Garancionin Financiar	PR-MO-009
	<i>vers. 1.0</i>	<i>Faqe 6 nga 17</i>
<i>Departamenti: Operatori i Tregut</i>		

Korrigjimi për Tregtarin në % të jetë afër 100% duke reflektuar mundësinë që edhe **Furnizuesi me Shumicë** ka gjasë të jetë në jobalanc negativ sa edhe **Furnizuesit** e zakonshëm.

3.3 Garancioni Financiar Minimal për Furnizuesit

3.3.1 Çdo vit, gjatë muajit Tetor, **OT** do të konsultohet me **Operatorin e Sistemit, OSSH, Furnizuesit dhe Rregullatorin** për vlerën ET_y , që është konsumi total i pritur i energjisë elektrike në Kosovë në vitin që fillon në ditën e parë të Janarit të ardhshëm.

3.3.2 Një herë në vit **OT** do të kalkuloj përpjesën në përqindje të çdo **Furnizuesi** nga marrja totale (ETN_jF_A) si shumë e **Energjisë së Matur të Njesisë Furnizuese** për çdo **Periodë të Barazimit Përfundimtar** në vitin e kaluar për **Sistemin Matës** që i është alokuar këtij **Furnizuesi** në krahasim me shumën totale të **Energjisë së Matur të Njesisë Furnizuese** të të gjithë **Furnizuesve** për periodën e njëjtë.

3.3.3 Për vitin e parë të operimit të **Mekanizmit Balancues, OT** do të kalkuloj për çdo **Furnizues "A"** vlerën minimale të **Garancionit Financiar** (XGF_A) me formulën:

$$XGF_A = ET_y * ETN_jF_A * \zeta SJ * [12.5\%]$$

ku:

ET_y është konsumi total i pritur i energjisë elektrike në Kosovë i parashikuar në përputhje me paragrafin 3.3.1;

ETN_jF_A është përpjesa vjetore e ET_y e kalkuluar në përqindje e që i atribuohet **Furnizuesit "A"** e kalkuluar në përputhje me paragrafin 3.3.2;


ζSJ është **Çmimi Sigurues i Jobalancit aktual**;

$[12.5\%]$ është një përqindje arbitrare që paraqet kostot e mundshme që shkaktohen nga nën-kontraktimi dhe borxhi nga **Barazimi Përfundimtar**.

3.3.4 Pas vitit të parë të operimit të **Mekanizmit Balancues, OT** do të kalkuloj për çdo **Furnizues "A"** vlerën minimale të **Garancionit Financiar** (XGF_A) me formulën:

$$EJ_{Ay} = \text{Max} \left(\frac{\sum_j EJB_{Aj}}{\sum_j EMD_{Aj}}, \text{jobalancet negative\%} \right)$$

$$XGF_A = ET_y * ETN_jF_A * \zeta SJ * EJ_{Ay}$$

	Procedura e Rregullave të Tregut për Garancionin Financiar	PR-MO-009
	<i>vers. 1.0</i>	<i>Faqe 7 nga 17</i>
<i>Departamenti: Operatori i Tregut</i>		

ku:

- EJ_{Ay} është përpjesa e energjisë vjetore e jobalancit negativ të **Furnizuesit** në vitin e kaluar.
- EJB_{Aj} është **Jobalanci i Energjisë në Llogarinë Dalëse** për çdo **Periodë të Barazimit Përfundimtar “j”** të vitit të kaluar i kalkuluar në përputhje me paragrafin 16.5.4 të **Rregullave të Tregut**;
- EMD_{Aj} është **Energjia e Matur në Llogarinë Dalëse** për çdo **Periodë të Barazimit Përfundimtar “j”** të vitit të kaluar e kalkuluar në përputhje me paragrafin 16.5.4 të **Rregullave të Tregut**;
- jobalancet negative %* është përqindja minimale e jobalanceve negative e kalkuluar në përputhje me paragrafin 3.2.1;
- ET_y është konsumi total vjetor i pritur i energjisë elektrike në Kosovë i parashikuar në përputhje me paragrafin 3.3.1;
- ETN_jF_A është përpjesa vjetore e ET_y e kalkuluar në përqindje e që i atribuohet **Furnizuesit “A”** e kalkuluar në përputhje me paragrafin 3.3.2;
- ζ_{SJ} është **Çmimi Sigurues i Jobalancit** aktual.

3.4 Garancioni Financiar Minimal për Prodhuesit


3.4.1 Një herë në vit, në muajin Tetor, **OT** do të kalkuloj për të gjitha **Njësitë Gjeneruese “b”** të regjistruara në një **Llogari të Injektivimit “A”** energjinë totale të prodhuar dhe do ta krahasoj këtë me energjinë totale të programuar në mënyrë që të kalkulohet jobalanci negativ i prodhuesit (EJ_{Ay}) dhe do të kalkuloj faktorin e ngarkesës mesatare (FN_{Ay}) për **Njësitë Gjeneruese** në **Llogari të Injektivimit**:

- (a) në vitin e parë të operimit të **Mekanizmit Balancues**, kjo do të bazohet në programet e regjistruara dhe energjinë e matur që i dorëzohet **OST** dhe do të llogariten nga **OT**;
- (b) në vitin pasues kjo do të kalkulohet me formulën:

$$EJ_{Ay} = \text{Max} \left(\frac{-\sum_j EJB_{Aj}}{\sum_j EMI_{Aj}}, \text{jobalancet negative \%} \right)$$

$$FN_{Ay} = \frac{\sum_j EMI_{Aj}}{XRrP_A * 8760}$$

ku:

	Procedura e Rregullave të Tregut për Garancionin Financiar	PR-MO-009
	<i>vers. 1.0</i>	<i>Faqe 8 nga 17</i>
<i>Departamenti: Operatori i Tregut</i>		

- EJ_{Ay} është përpjesa e energjisë vjetore e jobalancit negativ të **Prodhuesit** në vitin e kaluar;
- EJB_{Aj} është **Jobalanci i Energjisë në Llogarinë e Injektivit** për çdo **Periodë të Barazimit Përfundimtar “j”** të vitit të kaluar i kalkuluar në përputhje me paragrafin 16.5.3 të **Rregullave të Tregut**;
- EMI_{Aj} është **Energjia e Matur në Llogarinë e Injektivit** për çdo **Periodë të Barazimit Përfundimtar “j”** të vitit të kaluar e kalkuluar në përputhje me paragrafin 16.5.3 të **Rregullave të Tregut**;
- jobalanci negativ%* është përqindja minimale e jobalancit negativ kalkuluar në përputhje me paragrafin 3.2.1;
- $XRrP_A$ është total **Kapaciteti i Rrjetit për Prodhuesin** për **Llogarinë e Injektivit “A”**.

3.4.2 **OT** do të kalkuloj për çdo **Llogari të Injektivit “A”** nivelin minimal të **Garancionit Financiar** (XGF_A) nëpërmes formulës:


$$XGF_A = FN_{Ay} * XRrP'_A * \zeta SJ * EJ_{Ay}$$

ku:

- FN_{Ay} është faktori mesatar i ngarkesës së **Njësive Gjeneruese** të regjistruara në **Llogari e Injektivit “A”** i kalkuluar në përputhje me paragrafin 3.4.1;
- $XRrP'_A$ është totali i prituri i **Kapacitetit të Rrjetit për Prodhuesin** për vitin e parashikuar për **Llogarinë e Injektivit “A”**;
- ζSJ është **Çmimi Sigurues i Jobalancit** aktual.
- EJ_{Ay} është përpjesa e energjisë vjetore të jobalancit negativ të **Prodhuesit** në vitin e kaluar e kalkuluar në përputhje me paragrafin 3.4.1.

3.5 Garancioni Financiar Minimal për Tregtarët

3.5.1 Për plotësimin e kërkesave të paragrafit 8.2.1(c)(ii) të **Rregullave të Tregut**, **OT** do të bëjë regjistrimin kumulativ të energjisë EKT_A , që paraqet shumën e **Nominimeve Kontraktuale** (EK_{Aj}) të çdo **Furnizuesi me Shumicë “A”** ku një **Nominim Kontraktual** i tillë “n” në **Periodën e Barazimit Përfundimtar “j”** ka parashenjën negative (që tregon se **Furnizuesi me Shumicë** është duke pranuar energji).

	Procedura e Rregullave të Tregut për Garancionin Financiar	PR-MO-009
	<i>vers. 1.0</i>	<i>Faqe 9 nga 17</i>
<i>Departamenti: Operatori i Tregut</i>		

- 3.5.2 Për nevoja të kalkulimit të nivelit minimal të **Garancionit Financiar**, **OT** do të bëjë azhurnimin e regjistrimeve të **Nominimeve Kontraktuale** të **Furnizuesit me Shumicë** në fund të çdo muaji kalendarik.
- 3.5.3 **OT** do të përdorë informatat nga 12 muajt e fundit për **Nominimet Kontraktuale** të referuara në paragrafin 3.5.1 ose përndryshe do të përdorë **Nominimet Kontraktuale** relevante që janë dorëzuar nga **Furnizuesi me Shumicë** në rastet kur janë në disponim informatat nga më pak se 12 muaj.
- 3.5.4 Për çdo **Llogari të Injektivit** ose (si mund të jetë rasti) **Llogari Dalëse** të **Furnizuesit me Shumicë “A”**, **OT** do të kalkulojë nivelin minimal të **Garancionit Financiar** (XGF_A) me formulën:

$$XGF_A = -EKT_A * \text{ÇSJ} * \text{jobalancet negative\%} * \text{Korrigjimet për Tregtarin\%}$$

ku:

EKT_A është shuma kumulative e **Nominimeve Kontraktuale** të një **Furnizuesi me Shumicë** e kalkuluar në përputhje me paragrafin 3.5.1;


ÇSJ është **Çmimi Sigurues i Jobalancit** aktual.

$\text{jobalanci negativ\%}$ është përqindja minimale e jobalanceve negative e kalkuluar në përputhje me paragrafin 3.2.1;

$\text{korrigjimi përTregtarin\%}$ është korrigjimi në përqindje e dakorduar me **Rregullatorin** dhe i kalkuluar në përputhje me paragrafin 3.2.2 që reflekton probabilitetin relativ që një **Furnizues me Shumicë** të jetë në jobalanc në krahasim me probabilitetin që një **Furnizues** i zakonshëm të jetë në jobalanc.

3.6 **Garancioni Financiar Minimal për Tregtarët Ndërkufitar**

- 3.6.1 Në përputhje me paragrafin 8.2.1(d) të **Rregullave të Tregut**, niveli minimal i **Garancionit Financiar** të një **Tregtari Ndërkufitar** do të jetë zero, sepse pritet që:
- Nominimet në Interkonektor** do të jenë të mbështetura me garancione të mjaftueshme për shfrytëzimin e Interkonektorëve;
 - Një përpjesë e ndjeshme e rrjedhave të energjisë në **Interkonektor** janë për nevoja të transitit dhe nuk do të shkaktojnë rrezik për balancimin në Kosovë; dhe

	Procedura e Rregullave të Tregut për Garancionin Financiar	PR-MO-009
	<i>vers. 1.0</i>	<i>Faqe 10 nga 17</i>
<i>Departamenti: Operatori i Tregut</i>		

- (c) importi për shitje tek **Furnizuesit** në Kosovë shpesh bënë bartjen e këtyre rreziqeve për jo-balance tek këta **Furnizues**, të cilët duhet të sigurojnë **Garancionin Financiar** sipas **Rregullave të Tregut**.

4 Format e Deponimit të Garancionit Financiar

4.1 Format e Pranueshme të Garancionit Financiar

4.1.1 Në përputhje me paragrafin 8.3.1 të **Rregullave të Tregut**, format e pranueshme të instrumenteve të **Garancionit Financiar**, do të jenë:

- (a) parat e gatshme;
- (b) garancionet e parevokueshme bankare;

4.1.2 Asgjë nuk e kufizon numrin dhe llojin e instrumenteve të **Garancionit Financiar**

4.2 Trajtimi i depozitave në para të gatshme

4.2.1 Në qoftë se një **Palë Tregtare** deponon para të gatshme si formë e **Garancionit Financiar**, **OT** do të regjistroj këtë shumë të parave të gatshme në **Regjistrin e Garancionit Financiar**, mjetet e deponuara do të mbahen në një Llogari Mirëbesimi në bankën në të cilën janë deponuar këto mjete, detajet e së cilës janë dhënë në Shtojcën 1 të cilat **OT** mund të tërheq vetëm në përputhje me nenin 7.

4.2.2 Paratë e gatshme duhet të deponohen në Euro.


4.2.3 Përveç si specifikohet në nenin 6, depozitat e parave të gatshme nuk mund të tërhiqen nga ana e një **Palë Tregtare**

4.3 Garancionet Bankare

4.3.1 Një **Palë Tregtare** mund të dorëzoj një garancion bankar në Euro si një formë e **Garancionit Financiar** të tij, që duhet të bëhet në favor të **OT** dhe që do të përpilohet në formën e specifikuar në Shtojcën 2.

4.3.2 Garancioni bankar mund të jetë nga një bankë në Kosovë ose nga një bankë e jashtme, por në qoftë se është në pyetje garancioni bankar i jashtëm, **Palë Tregtare** duhet të ofroj dëshmi të mjaftueshme **OT** që rregullat që administrojnë atë bankë në shtetin e saj të regjistrimit nuk përjashtojnë obligimin e nënkuptuar në garancion.

4.3.3 Garancioni bankar do të mbetet valid si **Garancion Financiar** vetëm nëse institucioni bankar ka një vlerësim [B+] me një ose më shumë agjencione të vlerësimit të kredive si: Moody's, Standard & Poor's or Fitch Ratings.

	Procedura e Rregullave të Tregut për Garancionin Financiar	PR-MO-009
	<i>vers. 1.0</i>	<i>Faqe 11 nga 17</i>
<i>Departamenti: Operatori i Tregut</i>		

4.3.4 Garancioni bankar i dorëzuar nga një **Palë Tregtare** nuk mund të tërhiqet gjatë periodës së validitetit.

4.3.5 2 muaj kalendarik para skadimit të një garancioni bankar, **OT** do ta njoftoj **Palën Tregtare** të përfshirë që ta bëjë zëvendësimin e garancionit bankar me një instrument të **Garancionit Financiar** por nuk do të ndërmerë ndonjë veprim tjetër në lidhje me skadimin që pritet.

5 Monitorimi i nivelit të Garancionit Financiar

5.1 Ri-kalkulimi i nivelit minimal të Garancionit Financiar

5.1.1 Përkundër kalkulimeve të bëra çdo Tetor në përputhje me nenin 3, **OT** mund të bëjë ri-kalkulimin e nivelit minimal të **Garancionit Financiar** të kërkuar nga një ose më shumë **Palë Tregtare** kur:

- (a) **Çmimi Sigurues i Jobalancit** është ndryshuar në përputhje me paragrafin 3.1.3; ose
- (b) **OT** kupton që:
 - (i) përqindja minimale e jobalanceve negative të caktuar në përputhje me paragrafin 3.2.1 rezulton me nivel minimal të **Garancionit Financiar** për një ose më shumë **Palë Tregtare**, që paraqet më pak se totali mujor i **Pagesave për Jobalancet** të cilat duhet ti mbuloj **Garancioni Financiar**;
 - (ii) përpjesa e kalkuluar në përqindje e konsumit vjetor të energjisë elektrike që i atribuohet një **Furnizuesi** është për [10%]më e madhe se niveli i kalkuluar (në vitin) paraprak;
 - (iii) që cila do nga: faktori i fuqisë së gjeneratorit, **Kapaciteti i Rrjetit për Prodhuesin** ose përpjesa e energjisë vjetore e jobalancit negativ të **Prodhuesit** është rritur për [10%] ose më shumë.


5.2 Monitorimi i Garancionit Financiar

5.2.1 **OT** do të realizoj monitorimin ashtu si është specifikuar në paragrafin 8.4 të **Rregullave të Tregut**.

6 Veprimet për ndryshimin e Vlerave të Garancionit Financiar

6.1 Ri-kalkulimet vjetore

6.1.1 Pas kalkulimit vjetor të vlerave minimale të **Garancionit Financiar** të specifikuar në nenin 3, **OT** do të njoftoj çdo **Palë Tregtare** me vlerën e saj minimale të reviduar.

	Procedura e Rregullave të Tregut për Garancionin Financiar	PR-MO-009
	<i>vers. 1.0</i>	<i>Faqe 12 nga 17</i>
<i>Departamenti: Operatori i Tregut</i>		

6.1.2 Kur **Garancioni Financiar** i një **Palë Tregtare** nuk është adekuat, kjo **Palë Tregtare** do të jetë përgjegjëse për të ofruar instrumente të mjaftueshme të **Garancionit Financiar** për të arritur së paku vlerën minimale të **Garancionit Financiar**.

6.1.3 Kur **Garancioni Financiar** i një **Palë Tregtare** është më i lartë se vlera minimale e **Garancionit Financiar** të kërkuar në fillim të vitit, atëherë **Pala Tregtare** mund të aplikoj për korrigjimin e një ose më shumë instrumenteve të **Garancionit Financiar** në përputhje me paragrafin 6.2.

6.2 Aplikimi i Palës Tregtare për korrigjimin e instrumenteve të Garancionit Financiar

6.2.1 Në çdo kohë një **Palë Tregtare** mund të aplikoj për korrigjim të instrumenteve të **Garancionit Financiar** duke parashtruar një **Njoftim** me shkrim tek **OT** së paku një muaj më herët se data për të cilën kërkohet korrigjimi.


6.2.2 **OT** do të pranoj një njoftim për korrigjimin e një ose më shumë instrumenteve të **Garancionit Financiar** me kusht që, në datën e korrigjimit **Pala Tregtare** të vazhdoj të mirëmbaj së paku vlerën minimale të **Garancionit Financiar** të kalkuluar për atë **Palë Tregtare**.

6.3 Korrigjimi i Instrumenteve të Garancionit Financiar

6.3.1 Kur **OT** pranon të bëhet korrigjimi i një instrumenti të **Garancionit Financiar**, atëherë në të parën **Ditë Pune** që mund të jetë para ose pas datës në **Njoftimin** për korrigjim ose data e tërheqjes në rastin e **Palës në Tërheqje**, **OT** do të:

- (a) Verifikoj që instrumenti i **Garancionit Financiar** mbetet në fuqi dhe nuk është tërhequr në përputhje me nenin 7;
- (b) në rast të garancionit bankar, kthimin e instrumentit **Palës Tregtare** (me kusht që ai nuk ka qenë i tërhequr më parë);
- (c) në rast të depozitimit në para të gatshme, kthimin e shumës së kërkuar të parave të gatshme **Palës Tregtare** (përveç nëse parat e gatshme tashmë janë tërhequr); dhe
- (d) në rast të ndryshimit të garantuesit, të bëjë regjistrimin e ndryshimeve në **Regjistrin e Garancionit Financiar**;

dhe do të bëjë të gjitha ndryshimet e nevojshme në **Regjistrin e Garancionit Financiar**.

	Procedura e Rregullave të Tregut për Garancionin Financiar	PR-MO-009
	<i>vers. 1.0</i>	<i>Faqe 13 nga 17</i>
<i>Departamenti: Operatori i Tregut</i>		

6.4 Tërheqja e një Pale Tregtare

6.4.1 Kur një **Palë Tregtare** bëhet **Palë në Tërheqje**, në **Datën e Tërheqjes OT** do t'ia kthej **Palës në Tërheqje** të gjitha instrumentet e **Garancionit Financiar** që nuk janë tërhequr në përputhje me nenin 7, për evitimin e dyshimeve, kjo do të jetë data në të cilën do të kryhen të gjitha detyrimet financiare të **Palës Tregtare** sipas **Rregullave të Tregut**.

7 Tërheqja e Garancionit Financiar


7.1 Të drejtat e OT

7.1.1 Në çdo kohë kur një **Palë Tregtare** dështon të paguaj vlerat e faturave për **Llojet e Pagesave në Faturat** vijuese:

- (a) **Detyrimi i Prodhuarit për Operim të Tregut;**
- (b) **Detyrimi i Prodhuarit për Operim të Sistemit**
- (c) **Detyrimi i Furnizuesit për Operim të Sistemit;**
- (d) **Detyrimi i Furnizuesit për Operim të Tregut**
- (e) **Detyrimi i Furnizuesit për Shfrytëzim të Rrjetit**
- (f) **Totalin mujor të Pagesave nga Ofertat për Blerje/Shitje;**
- (g) **Vlerën totale mujore të Pagesave të Jo-Liferimit;**
- (h) **Vlerën totale mujore të Pagesave të Jobalanceve;**
- (i) **Vlerën totale mujore të pagesave të Kontratave të Shërbimeve Ndhmëse për mbulimin e Humbjeve, Programit të Kompensimit dhe Rezervës;**
- (j) **Vlerën totale të Pagesave nga Llogaria Balancuese e OST; dhe**
- (k) **Pagesat Mujore pas Korrigjimit të Matjeve;**

OT, ka të drejtë të përzgjedhë një ose më shumë instrumente të **Garancionit Financiar** të deponuara nga **Pala Tregtare** dhe të mbuloj borxhin deri në vlerën totale të mbuluar me instrumentet e **Garancionit Financiar**.

7.1.2 **OT** do të regjistroj aktivitetet e veta në tërheqjen e instrumenteve të **Garancionit Financiar** dhe do të regjistroj zvogëlimin e vlerës së **Garancionit Financiar** të **Palës Tregtare** të ndikuar.

	Procedura e Rregullave të Tregut për Garancionin Financiar	PR-MO-009
	<i>vers. 1.0</i>	<i>Faqe 14 nga 17</i>
<i>Departamenti: Operatori i Tregut</i>		

7.1.3 Kur **OT** tërheq instrumentet e **Garancionit Financiar**, **OT** do ta njoftoj **Palën Tregtare** të ndikuar dhe kur është e nevojshme, do të kërkoj zëvendësimin e instrumenteve të **Garancionit Financiar** që janë tërhequr.


7.2 Detyrimet për Rrjetin e Transmisionit dhe detyrimet tjera

7.2.1 Dihet që rregullat e **Garancionit Financiar** janë të dizajnuara ashtu që të mbrojnë **OT** nga borxhet për balancim dhe operim të tregut dhe prandaj **OST** duhet të vendosë aranzhime të tilla të **Garancionit Financiar** në mënyrë që ta mbrojnë atë nga vonesat e pagesave ose nga mos-pagesat për **Detyrimet për Rrjetin e Transmisionit** dhe **Detyrimet për Operatorin e Sistemit** dhe që **Furnizuesi Publik** nuk do të mbrohet me këto rregulla të **Garancionit Financiar** në rast të mos-pagesës së **Taksës për Energjinë e Ripërtëritshme** nga ndonjë **Furnizues** tjetër.

8 Pasojat e mos-mbajtjes së Garancionit adekuat nga Pala Tregtare

8.1 Shkelja materiale

8.1.1 Dështimi për të mbajtur **Garancionin Financiar** adekuat është shkelje materiale e dispozitave materiale të **Rregullave të Tregut** dhe do të trajtohet në përputhje me paragrafin 3.4.1(b) të **Rregullave të Tregut**.


	Procedura e Rregullave të Tregut për Garancionin Financiar	PR-MO-009
	<i>vers. 1.0</i>	<i>Faqe 15 nga 17</i>
<i>Departamenti: Operatori i Tregut</i>		

SHTOJCA 1

Rregullat në lidhje me Llogarinë e Mirëbesimit

Ne rastet kur **Pala Tregtare** ofron para te gatshme si Garancion Financiar ne favor të **OT**, atëherë **Pala Tregtare** duhet që:

1. Paratë e gatshme ti deponoj ne ndonjë bankë.
2. Banka duhet të hap një Llogari Mirëbesimi ne te cilën deponohen parat e gatshme.
3. Banka këto mjete te **Palës Tregtare** ne shumen e garancionit bankar i bllokon përderisa garancioni është valid.
4. Nëse **OT** ne bazë te nenit 7 kërkon ti tërheq këto mjete, atëherë banka ka të drejtë ti përdor këto mjete te bllokuara për ti kryer obligimet ne rastin kur **Pala Tregtare** dështon ti përmbush detyrimet e sajë.
5. **Pala Tregtare** sipas rregullave te bankave nuk ka qasje ne Llogarinë e Mirëbesimit.
6. Rregullat dhe kushtet e hapjes se Llogarisë së Mirëbesimit i përpilon banka, varësisht nga kërkesat e **OT** te përcaktuara ne ketë procedurë.

	Procedura e Rregullave të Tregut për Garancionin Financiar	PR-MO-009
	<i>vers. 1.0</i>	<i>Faqe 16 nga 17</i>
<i>Departamenti: Operatori i Tregut</i>		

SHTOJCA 2

Forma e garancionit bankar

(Forma është marr nga Raiffeisen Bank Kosovao, J.S.C)

Drafti i Garancionit të Pagesës

Jemi njoftuar se, _____(Emri dhe adresa e përfituesit)_____ (në tekstin e më tutjeshëm “Përfituesi”) keni lidhur një kontratë me nr. _(numri i kontratës)_____ më datën _____me _____(Emri dhe adresa e aplikantit)_____ (në tekstin e më tutjeshëm “Aplikanti”) ne lidhje me furnizimin e _____(emërtimi i mallit)_____.

Për pagesën me kohë të obligimeve të mallrave të liferuara, ju dëshironi të siguroheni me garancion bankar.

Duke pasur parasysh të lartcekurat, ne, Raiffeisen Bank Kosovo, J.S.C. (në tekstin e më tutjeshëm “Banka”) në mënyrë të parevokueshme dhe pa asnjë kushtëzim garantojmë të ju paguajmë, dhe pa të drejtë kundërshtimi nga kontrata e lartpërmendur me pranimin e kërkesës suaj të parë me shkrim çfarëdo shume të cekur në kërkesë por që nuk tejkalon në asnjë rast shumën prej

_____ (*shuma e garancionit*) _____ (_____ (*shuma e garancionit në fjale*) _____)
Brenda afatit prej 7 ditëve pas pranimit të kërkesës suaj për pagesë, në llogarinë e caktuar nga ju.


Kërkesa juaj duhet të cekë se:

Ju, _____(Emri dhe adresa e përfituesit)_____, keni furnizuar _____(Emri dhe adresa e aplikantit)_____ me _____(emërtimi i mallit)_____ në pajtim me kushtet e kontratës me nr. _____ te datës _____

DHE

_____ (Emri dhe adresa e aplikantit)_____ ka dështuar në pagesën e obligimeve nga kontrata me nr. _____ te datës _____ i.e. _____ ditë nga data e faturës/datës se ngarkimit.

Kërkesa për pagesë duhet të shoqërohet me garancionin origjinal (dhe amendamentet nëse ka) si dhe kopjen e faturës së papaguar të mallit të nënshkruar dhe vulosur nga aplikuesi dhe përfituesi të cekur me lart.

	Procedura e Rregullave të Tregut për Garancionin Financiar	PR-MO-009
	<i>vers. 1.0</i>	<i>Faqe 17 nga 17</i>
<i>Departamenti: Operatori i Tregut</i>		

Shuma e garancionit do të reduktohet/zvogëlohet me secilën pagesë të kryer nga Banka nën këtë garancion, me kërkesë të përfituesit.

Ky garancion do të mbetet në fuqi deri më (data e skadimit) në 16:00 ora lokale në Kosovë dhe çdo kërkesë në lidhje me këtë garancion duhet të arrijë në bankë para kësaj date dhe ore. Pas kësaj date dhe ore ky obligim për pagesë bëhet i pavlefshëm, pa marrë parasysh a është dorëzuar garancioni në bankë apo jo.

Ky garancion i nënshtrohet Rregullave Uniforme për Garancionet me Kërkesë të Parë të Odës Ndërkombëtare Ekonomike, Paris France, Publikimi nr. 758 (URDG 758).

Raiffeisen Bank Kosovo J.S.C.

Drafti i pranuar nga: *(Emri, Mbiemri, nënskrimi i personit të autorizuar, vula dhe data)*